APSTIPRINU:
SIA''Bulduru Dārzkopības vidusskola"
Valdes loceklis
…….. Rafaels Joffe

2017. gada ……..

Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanās Nr. 6

Drošības zīmju lietošanu nosaka Ministru kabineta noteikumi 400 un Latvijas Valsts Standarti 446:2004.

Drošības zīme- ir uz konkrētu objektu, darbību vai situāciju attiecināma zīme, signālkrāsojums, akustisks vai roku signāls, kā arī vārdiska saziņa, kas sniedz drošības informāciju darba vietā.

Drošības zīmes dalās vairākās grupās:

1. ***Aizlieguma zīmes*** – zīmes, kas aizliedz darbību, kura var radīt bīstamu situāciju.
   Raksturīgās īpašības: apaļa forma, melna piktogramma uz balta fona, sarkanas malas un diagonāla līnija.
2. ***Brīdinājuma zīmes*** – zīmes, kas brīdina par par risku vai bīstamību.
   Raksturīgās īpašības: trīsstūra forma, melna piktogramma uz dzeltena fona ar melnām malām.
3. ***Rīkojuma zīmes*** – zīmes, kas norāda uz konkrētu darbību.
   Raksturīgās īpašības: apaļa forma, balta piktogramma uz zila fona.
4. ***Pirmās palīdzības, evakuācijas izeju un glābšanas papildizeju zīmes*** – zīmes, kas sniedz informāciju par pirmās palīdzības sniegšanas vietām, evakuācijas izejām un glābšanas papildizejām.
   Raksturīgās īpašības: taisnstūra vai kvadrāta forma ar baltu piktogrammu uz zaļa fona.
5. ***Ugunsdzēsības zīmes*** – zīmes, kas sniedz informāciju par ugunsdzēsības iekārtām un līdzekļiem, un to atrašanās vietām, kā arī informāciju par apzīmējumiem evakuācijas plānos vai ugunsdzēsības, glābšanas un civilās aizsardzības pasākumu plānos.
   Raksturīgās īpašības: taisnstūra vai kvadrāta forma ar baltu piktogrammu uz sarkana fona.
6. ***Signālkrāsojums*** - krāsojums ar specifisku nozīmi.
7. ***Izgaismota zīme*** - zīme, kas izgatavota, izmantojot puscaurspīdīgu vai caurspīdīgu materiālu, un ir no iekšpuses vai aizmugures izgaismota.
8. ***Akustisks signāls*** - kodēts (iepriekš noteikts) skaņas signāls, kas tiek pārraidīts ar attiecīgu ierīci, neizmantojot cilvēka balsi vai to atdarinošu mākslīgi radītu balsi.
9. ***Vārdiska saziņa*** - saziņa, kas sniedz kodētu (iepriekš noteiktu) drošības informāciju ar cilvēka balsi vai to atdarinošu mākslīgi radītu balsi, izmantojot piemērotu ierīci.
10. ***Roku signāls*** - signāls, kas sniedz kodētu (iepriekš noteiktu) drošības informāciju ar roku un plaukstu kustībām vai pozīcijām personām, kuras izpilda apkārtējiem bīstamus manevrus vai atrodas šo manevru darbības zonā.
11. ***Ķīmisko vielu piktogrammas***- zīme ir romba formā ar melnu piktogrammu uz balta fona, malas – sarkanas.

Drošības zīmes:

Drošības zīmi novieto piemērotā augstumā nodarbinātā redzes laukā attiecīgā bīstamā objekta tuvumā, viegli pieejamā vietā, ņemot vērā jebkurus šķēršļus, kā arī piekļūšanu izejām briesmu gadījumā.

AIZLIEGUMA ZĪMES
PIEMĒRAM:

Nesmēķēt

Smēķēšana un atklāta liesma aizliegta

Gājēju kustība aizliegta

Nedzēst ar ūdeni

Nav dzerams

Nepiederošām personām kustība aizliegta

Iekšējā transporta kustība aizliegta

Nepieskarties

Aizliegts (ar skaidrojošu uzrakstu)

Nestāvēt zem kravas

Sastatņu montāža

BRĪDINĀJUMA ZĪMES
PIEMĒRAM:

Radioaktīva viela vai jonizējošs starojums

Bīstami, elektrība

Uzmanību pacelta krava

Vispārējā bīstamība

Iekšējais transports

Lāzera stars

Degoša viela vai ugunsbīstama telpa

Nejonizējoša radiācija vai starojums

Toksiska viela

Kaitīga vai kairinoša viela

Kodīga viela

Eksplozīva viela vai sprādzienbīstama telpa

Oksidējoša viela

Gāzes baloni

RĪKOJUMA ZĪMES
PIEMĒRAM:

Jālieto aizsargķivere

Jālieto gāzmaska, respirators

Jālieto aizsargbrilles

Jālieto aizsargcimdi

Jālieto sejas aizsardzības līdzekļi

Jālieto aizsargjosta

Jālieto aizsargkostīms

Smēķēt šeit

Jālieto darba apavi

Jālieto dzirdes aizsardzības līdzekļi

Jālieto sejas maska

Jālieto antistatiski apavi

Vispārīgā rīkojuma zīme (like kopā ar citām zīmēm)

Gājēju ceļš (maršruts)

EVAKUĀCIJAS, PAPILDIZEJU UN PIRMĀS PALĪDZĪBAS ZĪMES
PIEMĒRAM:

Ieeja, izeja no telpas

Evakuācijas izeja

Pirmās palīdzības punkts

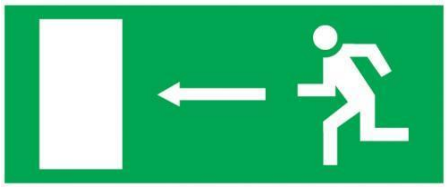
Papildizeja, ceļš, maršruts

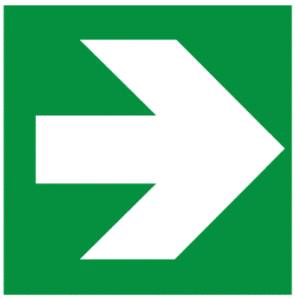
Evakuācijas ceļa kustības virziens

5.1. Virziens uz evakuācijas izeju

5.4. Virziens uz evakuācijas izeju

ZĪMJU NOVIETOJUMS TELPĀS

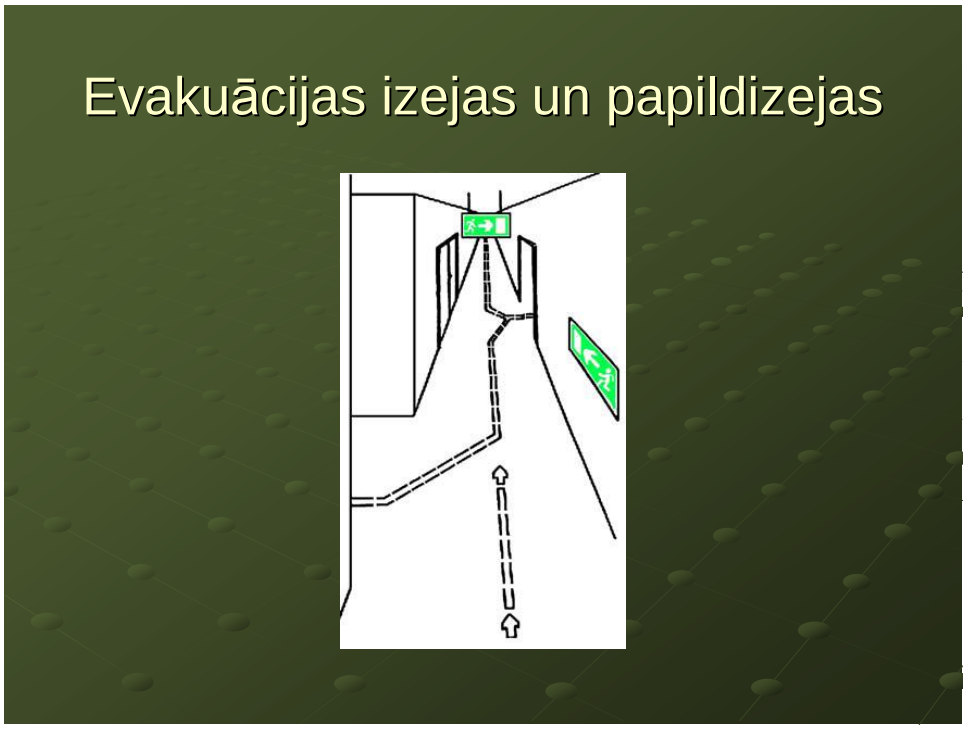

SIGNĀLKRĀSOJUMS – krāsojums ar specifisku nozīmi, NORĀDA KĀDU IEROBEŽOJUMU

UGUNSDROŠĪBAS UN CIVILĀS AIZSARDZĪBAS ZĪMES
PIEMĒRAM:

Ugunsdzēsības aparāts

Ugunsdzēsības un glābšanas kāpnes

Telefons ugunsdzēsības un glābšanas dienesta izsaukšanai

sistēmu un iekārtu ieslēgšana

Atbildīgas par ugunsdrošību

Ugunsdzēsības krāns

Ugunsgrēka gadījumā nospiest

Automātisko un manuālo ugunsdrošības

Atklātu un slēgtu ūdenstilpņu ūdens ņemšanas vieta

ĶĪMISKO VIELU PIKTOGRAMMAS
PIEMĒRAM:

Degoša viela vai ugunsbīstama telpa

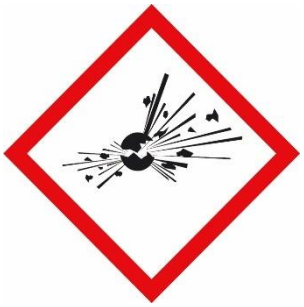

Eksplozīva viela vai sprādzienbīstama telpa

Toksiska viela

Nopietna bīstamība veselībai

Kodīga viela

Bīstams videi

Oksidējoša viela

Zem spiediena esoša gāze

Bīstams veselībai

CITAS ZĪMES

Iespējams izgatavot arī citas informējošas zīmes, kuras neparedz LVS 446:204.Tās informē par situācijām, kuras nav pardzētas likumdošanā.

PIEMĒRAM: pie lielveikaliem-videonovērošana, aizliegts ieiet ar saldējumu, nevest dzīvniekus.

Zīmes uzstāda, lai papildus informētu apmeklētājus, bet tās nav obligātas. To vizuālo noformējumu izvēlas pats darba devējs, ievērojot LVS 446;2004 zīmju iedalījumu.

DARBA DEVĒJA PIENĀKUMI

1. Darba devējam, pirms pieņemt lēmumu par drošības zīmju izvietošanu savā uzņēmumā, vajadzētu izanalizēt virkni aspektu, lai izvēlētos sev visnoderīgāko variantu.
2. Starp šiem aspektiem, kurus vajadzētu ņemt vērā, ir šādi:
   - drošības zīmju izmantošanas nepieciešamība;
   - vispiemērotāko drošības zīmju izvēlēšanās;
   - drošības zīmju iegāde;
   - drošības zīmju izvietošana, to uzturēšana kārtībā un pārraudzība.
3. Darba devējam, pirms izvēlēties kādu konkrētu drošības zīmju veidu, vajadzētu sīki un detalizēti izvērtēt to īpašības, lai spētu novērtēt un izprast, kā tās atbilst nepieciešamajām prasībām.Tas būtu efektivitātes līmenis, ko sniedz drošības zīme riska situācijā, kuras noteikšanai nepieciešama šādu parametru analīze:
   - darba zonas platība un tajā strādājošo skaits;
   - riska faktori un apstākļi, par kuriem jābrīdina, izmantojot brīdinājuma zīmes;
   - nelaimes gadījumu vai arodslimības draudu iespējamība.
4. Darba devēja pienākums, veicot nepieciešamos apmācības un instruktāžas pasākumus, ir nodrošināt pareizu drošības zīmju interpretāciju, kā arī regulēt darbinieku uzvedību (izturēšanos) riska faktoru klātbūtnē:
   - ieviešot drošības zīmes;
   - ja nepieciešams, izvietot jaunas drošības zīmes;
   - kad uzņēmumā darbu uzsāk jauni darbinieki.

Sastādīja:	**Paraksts:**	**Datums:**
SIA „Media Control" darba aizsardzības speciālists- Anita Garkalne		03.08.2017.
Darba aizsardzības instrukcija ir pārskatīta:	**Paraksts:**	**Datums:**